

DYREKTYWA RADY 97/62/WE

z dnia 27 października 1997 r.

dostosowująca do postępu naukowo - technicznego dyrektywę 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę 92/43/EWG¹, w szczególności jej art. 19 akapit pierwszy,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

niektóre typy siedlisk przyrodniczych i gatunki z załącznika I i II do dyrektywy 92/43/EWG powinny zostać dostosowane do postępu naukowo - technicznego;

wskazówki do interpretacji siedlisk przyrodniczych w Unii Europejskiej (15 EUR wersja z kwietnia 1996 r.) zawierają nowe kody Natura 2000, które określają każdy typ siedliska przyrodniczego; odniesienie do kodu Corine w załączniku I do dyrektywy 92/43/EWG powinno zostać zastąpione przez odniesienie do kodu Natura 2000,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Załączniki I i II do dyrektywy 92/43/EWG zastępuje się Załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 31 grudnia 1997 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

---

¹ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7. Dyrektywa zmieniona Aktem Przystąpienia z 1994 r.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 27 października 1997 r.

W imieniu Rady

R. GOEBBELS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK I

TYPY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH WAŻNE DLA WSPÓLNOTY, KTÓRYCH OCHRONA WYMAGA WYZNACZENIA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY

Interpretacja

Wskazówki do interpretacji typów siedlisk przyrodniczych znajdują się we „Wskazówkach interpretacji europejskich siedlisk przyrodniczych”, w brzmieniu zatwierdzonym przez komitet ustanowiony zgodnie z art. 20 („Komitet ds. Siedlisk Przyrodniczych”), opublikowanych przez Komisję Europejską².

Kody odpowiadają kodom Natura 2000.

Symbol „*” oznacza typy siedlisk o pierwszorzędym znaczeniu.

1. SIEDLISKA NADBRZEŻNE I HALOFITYCZNE

11. Otwarte morze i obszary pływowe

- 1110 Piaszczyste wybrzeża, które są nieco przykryte morską wodą przez cały czas
- 1120 Łąki podwodne utworzone przez * *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*)
- 1130 Estuaria
- 1140 Muliste i piaszczyste płycizny przybrzeżne nieprzykryte wodą morską w czasie odpływu
- 1150 * Laguny przybrzeżne
- 1160 Wielkie, płytkie ujścia rzek i zatoki
- 1170 Rify
- 1180 Morskie „kolumny” wytworzone przez wyciekające gazy

12. Morskie wybrzeża klifowe oraz zwirowe lub kamieniste plaże

- 1210 Jednoroczna roślinność przy linii przyboju
- 1220 Wieloletnia roślinność wybrzeży skalistych
- 1230 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży atlantyckich i bałtyckich
- 1240 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży śródziemnomorskich z endemicznymi

---

² „Wskazówki do interpretacji siedlisk przyrodniczych w Unii Europejskiej, wersja 15 EUR”, przyjęta przez Komitet ds. Siedlisk Przyrodniczych dnia 25 kwietnia 1996 r., Komisja Europejska, DG XI.

gatunkami *Limonium* spp.

1250 Porośnięte roślinnością klify wybrzeży makaronezyjskich z roślinnością endemiczną dla tych wybrzeży

13. **Atlantyckie i kontynentalne słone błota przybrzeżne (marsze) i słone łąki**

1310 *Salicornia* i inne rośliny jednoroczne kolonizujące muły i piaski

1320 Szuwary ze *Spartina* (*Spartinion maritimae*)

1330 Atlantyckie słone łąki (*Glaco - Puccinellietalia maritimae*)

1340 * Kontynentalne słone łąki

14. **Śródziemnomorskie i termoatlantyckie słone mokradła, przybrzeżne (marsze) i słone łąki**

1410 Śródziemnomorskie słone łąki (*Juncetalia maritimi*)

1420 Śródziemnomorskie i termoatlantyckie halofilne zarośla (*Sarcocornetea fruticosi*)

1430 Iberyjskie halo - nitrofilne zarośla (*Pegano - Salsoletea*)

15. **Słone i gipsowe stepy kontynentalne**

1510 * Śródziemnomorskie słone stepy (*Limonietalia*)

1520 * Iberyjskie stepy gipsowe (*Gypsophiletalia*)

1530 * Panońskie słone stepy i słone mokradła przybrzeżne (marsze)

16. **Archipelag Bałtycko Borealny, obszary przybrzeżne i pagórkowate**

1610 Bałtyckie wyspy oz z roślinnością piaszczystych, kamiennych i żwirowych plaż oraz roślinnością strefy sublitoralnej

1620 Borealne bałtyckie wysepki i małe wyspy

1630 * Borealne bałtyckie łąki przybrzeżne

1640 Borealne bałtyckie piaszczyste plaże z roślinnością wieloletnią

1650 Borealne bałtyckie wąskie przesmyki

2. **WYDMY PRZYBRZEŻNE PIASZCZYSTE I WYDMY KONTYMENTALNE**

21. **WydmY Piaszczyste na wybrzeżach Atlantyku, Morza Północnego i Bałtyku**

2110 Inicjalne wydmy wędrujące

- 2120 Wydmy wędrujące wzdłuż linii plaż z *Ammophila arenaria* („białe wydmy”)
- 2130 * Ustabilizowane wydmy z roślinnością zielną („wydmy szare”)
- 2140 * Ustabilizowane, bezwapniowe wydmy z *Empetrum nigrum*
- 2150 * Ustabilizowane, bezwapniowe wydmy atlantyckie (*Calluno - Ulicetea*)
- 2160 Wydmy z *Hippophaë rhamnoides*
- 2170 Wydmy z *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
- 2180 Porośnięte lasem wydmy wybrzeża atlantyckiego, kontynentalnego i borealnego
- 2190 Wilgotne obniżenia wydm
- 21A0 Piaszczyste niziny nadbrzeżne (* machairs w Irlandii)

22. **Wydmy piaszczyste wybrzeży śródziemnomorskich**

- 2210 Ustabilizowane wydmy piaszczyste *Crucianellion maritimae*
- 2220 Wydmy z *Euphorbia terracina*
- 2230 Wydmowe murawy *Malcolmietalia*
- 2240 Wydmowe murawy *Brachypodietalia* z roślinnością jednoroczną
- 2250 * Wydmy nadbrzeżne z *Juniperus* spp.
- 2260 Wydmowe zarośla twardolistne *Cisto - Lavenduletalia*
- 2270 * Wydmy porośnięte *Pinus pinea* i/lub *Pinus pinaster*

23. **Wydmy kontynentalne, stare i bezwapniowe**

- 2310 Suche, piaszczyste wrzosowiska z *Calluna* i *Genista*
- 2320 Suche, piaszczyste wrzosowiska z *Calluna* i *Empetrum nigrum*
- 2330 Otwarte murawy wydm kontynentalnych z *Corynephorus* i *Agrostis*
- 2340 * Pannońskie wydmy kontynentalne

3. SIEDLISKA SŁODKOWODNE

31. **Wody stojące**

- 3110 Wody oligotroficzne, zawierające bardzo niewiele składników mineralnych na

piaszczystych równinach (*Littorelletalia uniflorae*)

- 3120 Wody oligotroficzne, zawierające bardzo niewiele składników mineralnych *Isoetes* spp., na zachodnio - śródziemnomorskich piaszczystych równinach
- 3130 Oligotroficzne do mezotroficznych wody stojące z roślinnością *Littorelletea uniflorae* i/lub *Isoëto - Nanojuncetea*
- 3140 Twarde oligo - mezotroficzne wody z roślinnością bentosową formacji tzw. „łaki” ramienicowe (*Chara* spp.)
- 3150 Naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością typu *Magnopotamion* lub *Hydrocharition*
- 3160 Naturalne jeziora i stawy dystroficzne
- 3170 * Okresowe stawy obszaru śródziemnomorskiego
- 3180 * Jeziora zimowe (Irlandia) Turloughs

32. Wody bieżące – odcinki cieków wodnych z naturalną lub półnaturalną dynamiką (małe, średnie lub główne koryta), w których jakość wody nie wykazuje znaczącego pogorszenia

- 3210 Fennoskandyjskie naturalne rzeki
- 3220 Rzeki alpejskie i roślinność trawiasta wzdłuż ich brzegów
- 3230 Rzeki alpejskie i ich roślinność krzewiasta z *Myricaria germanica*
- 3240 Rzeki alpejskie i ich roślinność krzewiasta z *Salix elaeagnos*
- 3250 Stale płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego z *Glaucium flavum*
- 3260 Pływające zbiorowiska wodnych jaskrów w rzekach równinnych i podgórskich z roślinnością *Ranunculion fluitantis* oraz *Callitricho - Batrachion*
- 3270 Rzeki podgórskie z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. *Bidention* p.p.
- 3280 Stale płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego z *Pascalo - Agrostidion* i wiszącymi zastonami z *Salix* i *Populus alba*
- 3290 Okresowo płynące rzeki obszaru śródziemnomorskiego z *Paspalo - Agrostidion*

4. WRZOSOWISKA I ZAROŚLA STREFY UMIARKOWANEJ

- 4010 Północnoatlantyckie podmokłe wrzosowiska z *Erica tetralix*
- 4020 * Umiarkowane atlantyckie podmokłe wrzosowiska z *Erica ciliaris* i *Erica tetralix*

- 4030 Europejskie suche wrzosowiska
- 4040 * Suche atlantyckie wrzosowiska plaż z *Erica vagans*
- 4050 * Endemiczne suche wrzosowiska makaronezyjskie
- 4060 Alpejskie i borealne wrzosowiska
- 4070 * Zarośla z *Pinus mugo* i *Rhododendron hirsutum* (*Mugo - Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Subarktyczne zarośla wierzbowe z *Salix* spp.
- 4090 Endemiczne górskie, śródziemnomorskie wrzosowiska z kolcolistem

5. ZAROŚLA TWARDOLISTNE (MAKIA)

51. Zarośla subśródziemnomorskie i strefy umiarkowanej

- 5110 Stałe formacje z *Buxus sempervirens* na wapiennych zboczach skalnych (*Berberidion* p.p.)
- 5120 Formacje górskie z *Cytisus purgans*
- 5130 Formacje z *Juniperus communis* na wapiennych wrzosowiskach i obszarach trawiastych
- 5140 * Formacje *Cistus palhinhae* na nadmorskich podmokłych wrzosowiskach

52. Śródziemnomorska makia z drzewami

- 5210 Makia z *Juniperus* spp.
- 5220 * Makia z *Zyziphus*
- 5230 * Makia z *Laurus nobilis*

53. Śródziemnomorskie i półstepowe zarośla (garig)

- 5310 Zarośla wawrzynolistne z *Laurus nobilis*
- 5320 Niskie formacje wilczomleczów w pobliżu klifów
- 5330 Śródziemnomorskie i półstepowe zarośla

54. Frygany

- 5410 Frygana zachodnio - śródziemnomorska (*Astragalo - Plantaginetum subulatae*)
- 5420 Frygana z *Sarcopoterium spinosum*

5430 Endemiczne formacje frygany *Euphorbio - Verbascion*

6. NATURALNE I PÓLNATURALNE MURAWY

61. Naturalne murawy

6110 * Murawy na skrasowiałych skałach wapiennych lub bazofilne *Alyssio - Sedion albi*

6120 * Suche, piaszczyste, wapniste murawy

6130 Murawy trzcinnikowe z *Violetalia calaminariae*

6140 Pirenejskie murawy na podłożu krzemianowym z *Festuca eskia*

6150 Alpejskie i borealne łąki krzemianowe

6160 Iberyjskie górskie murawy z *Festuca indigesta*

6170 Alpejskie i subalpejskie murawy na podłożu wapiennym

6180 Makaronezyjskie murawy górskie

62. Półnaturalne odmiany suchych muraw i zarośli

6210. Półnaturalne suche murawy i zarośla na wapiennych podłożach (*Festuco - Brometalia*) (* ważne stanowiska storczyków)

6220 * Pseudostepy z trawami i roślinami jednorocznymi *Thero - Brachypodietea*

6230 * Murawy z *Nardus* bogate w gatunki, na krzemionkowych podłożach w strefach górskich (i podgórskich w Europie kontynentalnej)

6240 * Sub - pannońskie murawy stepowe

6250 * Panońskie murawy stepowe na podłożu lessowym

6260 * Pannońskie stepy piaszczyste

6270 * Fennoskandyjskie nizinne bogate gatunkowo murawy suche do mezoicznych

6280 * Nordyckie alvar i prekambryjskie wapienne skały płaskie

63. Twardolistne spasane lasy (dehesas)

6310 Dehesas z wiecznie zielonymi *Quercus* spp.

64. Półnaturalne podmokłe łąki ziołoroślowe

6410 Łąki z *Molinia* na kredzie, torfie i glinie (*Molinion caeruleae*)

6420 Śródziemnomorskie ziołorośla i łąki trzęślicowe *Molinio - Holoschoenion*

6430 Ziołorośla eutroficzne płaskowyżów, górskie i alpejskie

6440 Łąki zalewowe dolin rzek *Cnidion dubii*

6450 Północne borealne łąki zalewowe

65. **Mezofilne murawy**

6510 Nizinne łąki kośne (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

6520 Górskie łąki kośne

6530 * Fennoskandyjskie leśne łąki

7. TORFOWISKA WYSOKIE, NISKIE I TRZĘSAWISKA

71. **Kwaśne trzęsawiska z torfowcem**

7110 * Czynne, żywe torfowiska wysokie

7120 Zdegradowane torfowiska wysokie (zdolne jeszcze do naturalnej regeneracji)

7130 Torfowiska wierzchowinowe (* jeżeli czynne)

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

7150 Obniżenia dolinkowe torfowisk *Rhynchosporion*

7160 Fennoskandyjskie bogate w składniki mineralne źródła i źródliska

72. **Torfowiska niskie na podłożach wapiennych**

7210 * Torfowiska niskie na podłożach wapiennych z *Cladium mariscus* oraz gatunkami *Caricion davallianae*

7220 * Petryfikujące źródła tufowe (*Cratoneurion*)

7230 Alkaliczne torfowiska niskie

7240 * Pionierskie formacje alpejskie *Caricion bicoloris - atrofuscae*

73. **Torfowiska borealne**

7310 * Torfowiska Aapa

7320 * Torfowiska Palsa

8. SIEDLISKA NASKALNE I JASKINIE

81. Piargi

- 8110 Krzemianowe piargi poziomu górskiego do poziomu śniegu (*Androsacetalia alpinae* oraz *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Piargi na podłożu wapiennym i eutric poziomu górskiego do alpejskiego (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Zachodniośródziemnomorskie i termofilne piargi
- 8140 Wschodnio - śródziemnomorskie piargi
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne piargi na podłożu krzemianowym
- 8160 * Środkowoeuropejskie piargi na podłożu wapiennym poziomu wzgórz i poziomu górskiego

82. Roślinność szczelin na skalnych zboczach

- 8210 Roślinność szczelin na skalnych zboczach o podłożu wapiennym
- 8220 Roślinność szczelin na skalnych zboczach o podłożu krzemianowym
- 8230 Pionierska roślinność na powierzchniach skalnych o podłożu krzemianowym *Sedo - Scleranthion* lub *Sedo albi - Veronicion dillenii*
- 8240 * Bruki wapienne

83. Inne siedliska skalne

- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
- 8320 Pola lawy i naturalne odkrywki
- 8330 Zalane lub częściowo zalane jaskinie morskie
- 8340 Stałe lodowce

9. LASY

Naturalna i półnaturalna roślinność leśna składająca się z rodzimych gatunków tworzących las wysokopienny z typowym podszytem i spełniająca następujące kryteria: rzadkie lub pozostałości po lasach, i/lub obejmująca gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

90. Lasy Europy Borealnej

- 9010 * Zachodnia tajga

- 9020 * Fennoskandyjskie hemiborealne naturalne stare szerokolistne lasy liściaste (*Quercus, Tilia, Acer, Fraxinus* lub *Ulmus*) bogate w epifity
- 9030 * Naturalne lasy pierwotnych etapów wybrzeża pagórkowatego
- 9040 Nordyckie subalpejskie / subarktyczne lasy z *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*
- 9050 Fennoskandyjskie lasy z bogato występującymi ziołami z *Picea abies*
- 9060 Lasy iglaste na, lub powiązane z glacyjofluwialnymi ozami
- 9070 Fennoskandyjskie zalesione pastwiska
- 9080 Fennoskandyjskie liściaste lasy bagnienne

91. Lasy strefy umiarkowanej Europy

- 9110 Las bukowy *Luzulo - Fagetum*
- 9120 Atlantyckie acydofilne lasy bukowe z *Ilex* i czasami również z *Taxus* w podszycie (*Quercion robori - petraeae* lub *Lici - Fagenion*)
- 9130 Las bukowy *Asperulo - Fagetum*
- 9140 Środkowoeuropejskie subalpejskie lasy bukowe z *Acer* i *Rumex arifolius*
- 9150 Środkowoeuropejskie lasy bukowe na podłożu wapiennym z *Cephalanthero - Fagion*
- 9160 Subatlantyckie i środkowoeuropejskie lasy dębowe lub grądowe z *Carpinion betuli*
- 9170 Lasy grądowe *Galio - Carpinetum*
- 9180 * Lasy *Tilio - Acerion* na stromych zboczach, piargach i urwiskach
- 9190 Stare acydofilne lasy dębowe z *Quercus robur* na piaszczystych równinach
- 91A0 Stare lasy dębowe z *Ilex* i *Blechum* na Wyspach Brytyjskich
- 91B0 Termofilne lasy *Fraxinus angustifolia*
- 91C0 * Las kaledoński
- 91D0 * Las bagienny
- 91E0 * Aluwialne lasy z *Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno - Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)
- 91F0 Nadbrzeżne lasy mieszane *Quercus robur, Ulmus laevis* i *Ulmus minor, Fraxinus excelsior* lub *Fraxinus angustifolia*, nad dużymi rzekami (*Ulmenion minoris*)

91G0 * Pannońskie lasy z *Quercus petraea* i *Carpinus betulus*

91H0 * Pannońskie lasy z *Quercus pubescens*

91I0 * Euro - syberyjskie lasy stepowe z *Quercus* spp.

91J0 * Lasy *Taxus baccata* na Wyspach Brytyjskich

92. Śródziemnomorskie lasy liściaste

9210 * Apenińskie lasy bukowe z *Taxus* i *Ilex*

9220 * Apenińskie lasy bukowe z *Abies alba* i lasy bukowe z *Abies nebrodensis*

9230 Galicyjsko - portugalskie lasy dębowe z *Quercus robur* i *Quercus pyrenaica*

9240 Lasy z *Quercus faginea* i *Quercus canariensis* (Półwysep Iberyjski)

9250 Lasy z *Quercus trojana*

9260 Lasy z *Castanea sativa*

9270 Greckie lasy bukowe z *Abies borisii - regis*

9280 Lasy *Quercus frainetto*

9290 Lasy cyprysowe (*Acero - Cupression*)

92A0 Lasy galeriowe z *Salix alba* i *Populus alba*

92B0 Formacje nadrzeczne nad okresowymi ciekami wodnymi obszaru śródziemnomorskiego z *Rhododendron ponticum*, *Salix* i innymi

92C0 Lasy z *Platanus orientalis* i *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)

92D0 Południowe nadrzeczne lasy galeriowe i zarośla (*Nerio - Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*)

93. Śródziemnomorskie lasy twardolistne

9310 Egejskie lasy Aegean *Quercus brachyphylla*

9320 Lasy *Olea* i *Ceratonia*

9330 Lasy z *Quercus suber*

9340 Lasy z *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*

9350 Lasy z *Quercus macrolepis*

9360 * Makaronezyjskie lasy wawrzynolistne (*Laurus, Ocotea*)

9370 * Gaje palmowe z *Phoenix*

9380 Lasy z *Ilex aquifolium*

94. Umiarkowane górskie lasy iglaste

9410 Acydofilne lasy *Picea* poziomów górskich do alpejskich (*Vaccinio - Piceetea*)

9420 Lasy alpejskie z *Larix decidua* i/lub *Pinus cembra*

9430 Subalpejskie oraz górskie lasy z *Pinus uncinata* (* na podłożach gipsowych lub wapniowych)

95. Śródziemnomorskie i makaronezyjskie iglaste lasy górskie

9510 * Południowoapenińskie lasy z *Abies alba*

9520 Lasy z *Abies pinsapo*

9530 * (Sub-) Śródziemnomorskie lasy sosnowe z endemiczną sosną czarną

9540 Śródziemnomorskie lasy sosnowe z endemiczną sosną Mesogejską

9550 Kanaryjskie endemiczne lasy sosnowe

9560 * Endemiczne lasy z *Juniperus* spp.

9570 * Lasy z *Tetraclinis articulata*

9580 * Śródziemnomorskie lasy z *Taxus baccata*

ZAŁĄCZNIK II

GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT WAŻNE DLA WSPÓLNOTY, KTÓRYCH OCHRONA WYMAGA WYZNACZENIA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY

Interpretacja

- a) Załącznik II jest kontynuacją załącznika I dotyczącego ustanowienia spójnej sieci specjalnych obszarów ochrony.
- b) Gatunki wyliczone w niniejszym załączniku wykazane są poprzez:
- nazwę gatunku albo podgatunku, lub
  - przez grupę gatunków należących do wyższego taksonu lub do wskazanej części tego taksonu.

Skrót „spp.” po nazwie rodziny lub rodzaju oznacza wszystkie gatunki należące do tej rodziny lub rodzaju.

- c) *Symbole*

Gwiazdka (*) przed nazwą gatunku oznacza, iż jest to gatunek o pierwszorzędym znaczeniu.

Większość gatunków wymienionych w niniejszym załączniku jest również wymieniona w załączniku IV. Jeśli gatunek występujący w niniejszym załączniku nie występuje ani w załączniku IV, ani załączniku V, po nazwie gatunku występuje symbol (o); jeśli gatunek występujący w niniejszym załączniku występuje również w załączniku V, ale nie występuje w załączniku IV, po nazwie gatunku następuje symbol (V).

a) **ZWIERZĘTA**

KRĘGOWCE

SSAKI

INSECTIVORA

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii
Rhinolophus euryale
Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros
Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus
Miniopterus schreibersi
Myotis bechsteini
Myotis blythii
Myotis capaccinii
Myotis dasycneme
Myotis emarginatus
Myotis myotis

RODENTIA

Sciuridae

* Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)
Spermophilus citellus (Citellus citellus)

Castoridae

Castor fiber (z wyjątkiem fińskich i szwedzkich populacji)

Microtidae

Microtus cabreræ
* Microtus oeconomus arenicola

CARNIVORA

Canidae

* Alopex lagopus
* Canis lupus (hiszpańskie populacje: tylko te na południe od Duero; greckie populacje: tylko te na południe od 39 równoleżnika; z wyjątkiem fińskich populacji)

Ursidae

* Ursus arctos (z wyjątkiem fińskich i szwedzkich populacji)

Mustelidae

* Gulo gulo
Lutra lutra
Mustela lutreola

Felidae

Lynx lynx (z wyjątkiem fińskiej populacji)
* Lynx pardinus

Phocidae

Halichoerus grypus (V)
* Monachus monachus
Phoca hispida bottnica (o)
* Phoca hispida saimensis
Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

* Cervus elaphus corsicanus
Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

Capra aegagrus (naturalne populacje)
* Capra pyrenaica pyrenaica
Ovis gmelini musimon (Ovis ammon musimon) (naturalne populacje – Korsyka i Sardynia)
* Rupicapra pyrenaica ornata (Rupicapra rupicapra ornata)
Rupicapra rupicapra balcanica

CETACEA

Phocoena phocoena
Tursiops truncatus

GADY

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca
Testudo hermanni
Testudo marginata

Cheloniidae

* Caretta caretta

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica
Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Gallotia galloti insulanagae
* Gallotia simonyi
Lacerta bonnali (Lacerta monticola)
Lacerta monticola
Lacerta schreiberi
Podarcis lilfordi
Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides somonyi (Chalcides occidentalis)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla

Viperidae

* Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)
Vipera ursinii

PLAZY

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica
Mertensiella luschani (Salamandra luschani)
* Salamandra atra aurorae
Salamandrina terdigitata
Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)
Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)
Triturus dobrogicus (Triturus cristatus dobrogicus)
Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

Hydromantes (Speleomantes) ambrosii
Hydromantes (Speleomantes) flavus
Hydromantes (Speleomantes) genei
Hydromantes (Speleomantes) imperialis
Hydromantes (Speleomantes) strinatii
Hydromantes (Speleomantes) supramontes

ANURA

Discoglossidae

* Alytes muletensis
Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi (włączając Discoglossus „jeanneae”)
Discoglossus montalentii
Discoglossus sardus

Ranidae

Rana latastei

Pelobatidae

* Pelobates fuscus insubricus

RYBY

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon spp. (o)
Lampetra fluviatilis (V) (z wyjątkiem fińskich i szwedzkich populacji)
Lampetra planeri (o) (z wyjątkiem fińskich i szwedzkich populacji)
Lethenteron zanandreaei (V)
Petromyzon marinus (o) (z wyjątkiem szwedzkiej populacji)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

* Acipenser naccarii
* Acipenser sturio

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae

Hucho hucho (populacje naturalne) (V)

Salmo macrostigma (o)

Salmo marmoratus (o)

Salmo salar (tylko w wodach słodkich) (V) (z wyjątkiem fińskich populacji)

Coregonidae

* *Coregonus oxyrhynchus* (anadromiczne populacje w pewnych sektorach Morza Północnego)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*)

Anaocypris hispanica

Aspius aspius (o) (z wyjątkiem fińskich populacji)

Barbus comiza (V)

Barbus meridionalis (V)

Barbus plebejus (V)

Chondrostoma genei (o)

Chondrostoma lusitanicum (o)

Chondrostoma polylepis (o) (włączając *C. willkommi*)

Chalcalburnus chalcoides (o)

Chondrostoma soetta (o)

Chondrostoma toxostoma (o)

Gobio albipinnatus (o)

Gobio uranoscopus (o)

Iberocypris palaciosi (o)

* *Ladigesocypris ghigii* (o)

Leuciscus lucumonis (o)

Leuciscus souffia (o)

Phoxinellus spp. (o)

Rhodeus sericeus amarus (o)

Rutilus alburnoides (o)

Rutilus arcasii (o)

Rutilus frisii meidingeri (o)

Rutilus lemmingii (o)

Rutilus macrolepidotus (o)

Rutilus pigus (o)
Rutilus rubilio (o)
Scardinius graecus (o)

Cobitidae

Cobitis taenia (o) (z wyjątkiem fińskich populacji)
Cobitis trichonica (o)
Misgurnus fossilis (o)
Sabanejewia aurata (o)
Sabanejewia larvata (o) (Cobitis larvata i Cobitis conspersa)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis (V)

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius iberus (o)
Aphanius fasciatus (o)
* Valencia hispanica
* Valencia letourneuxi (Valencia hispanica)

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer (V)
Zingel spp. [(o) z wyjątkiem Zingel asper Zingel zingel (V)]

Gobiidae

Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o)
Padogobius nigricans (o)
Pomatoschistus canestrini (o)

SCORPANIFORMES

Cottidae

Cottus gobio (o) (z wyjątkiem fińskich populacji)
Cottus petiti (o)

BEZKRĘGOWCE

STAWONOGI

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)

INSECTA

Coleoptera

Agathidium pulchellum (o)
Boros schneideri (o)
Buprestis splendens
* Carabus menetriesi pacholei
* Carabus olympiae
Cerambyx cerdo
Corticaria planula (o)
Cucujus cinnaberinus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Limoniscus violaceus (o)
Lucanus cervus (o)
Macroplea pubipennis (o)
Mesosa myops (o)
Morimus funereus (o)
* Osmoderma eremita
Oxyporus mannerheimii (o)
Pytho kolwensis (o)
* Rosalia alpina
Stephanopachys linearis (o)
Stephanopachys substriatus (o)
Xyletinus tremulicola (o)

Hemiptera

Aradus angularis (o)

Lepidoptera

Agriades glandon aquilo (o)
* Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria (o)
Clossiana improba (o)
Coenonympha oedippus
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia medusa polaris (o)
Eriogaster catax
Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o)
Graellsia isabellae (V)

Hesperia comma catena (o)
Hypodryas maturna
Lycaena dispar
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Papilio hospiton
Plebicula golgus
Xestia borealis (o)
Xestia brunneopicta (o)

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)
Coenagrion mercuriale (o)
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhina pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata

ARACHNIDA

Pseudoscorpiones

Anthrenochernes stellae (o)

MIĘCZAKI

GASTROPODA

Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana

* *Helicopsis striata austriaca* (o)
Idiomela (Helix) subplicata
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesisii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V)
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus

b) **ROŚLINY**

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE

Woodwardia Radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata
* *Dryopteris corleyi* Fraser - Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE

* Abies nebrodensis (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

* Alisma wahlenbergii (Holmberg) Juz.
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley
Narcissus calcicola Mendonça
Narcissus cyclamineus DC.
Narcissus fernandesii G. Pedro
Narcissus humilis (Cav.) Traub
* Narcissus nevadensis Pugsley
Narcissus pseudonarcissus L. subsp. nobilis (Haw.) A. Fernandes
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus L. subsp. capax (Salisb.) D. A. Webb.
Narcissus viridiflorus Schousboe

BORAGINACEAE

* Anchusa crispa Viv.
* Lithodora nitida (H. Ern) R. Fernandes
Myosotis lusitanica Schuster
Myosotis rehsteineri Wartm.
Myosotis retusifolia R. Afonso
Omphalodes kuzinskyanae Willk.
* Omphalodes littoralis Lehm.
Solenanthes albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.

* *Campanula sabatia* De Not.

Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva

Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. ssp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl

Arenaria humifusa Wahlenberg

* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter

Arenaria provincialis Chater & Halliday

Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*

Dianthus cintranus Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter

Dianthus marizii (Samp.) Samp.

Dianthus rupicola Biv.

* *Gypsophila papillosa* P. Porta

Herniaria algarvica Chaudhri

* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis

Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri

Herniaria maritima Link

Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.

Moehringia tommasinii Marches.

Petrocoptis grandiflora Rothm.

Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.

Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas

Silene furcata Rafin. ssp. *angustiflora* (Rupr.) Walters

* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello

Silene hifacensis Rouy ex Willk.

* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.

Silene longicilia (Brot.) Otth.

Silene mariana Pau

* *Silene orphanidis* Boiss.

* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva

* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

* *Bassia* (*Kochia*) *saxicola* (Guss.) A. J. Scott

* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

Cistus palhinhae Ingram

Halimium verticillatum (Brot.) Sennen

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

Helianthemum caput - felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.
* *Artemisia granatensis* Boiss.
* *Artemisia laciniata* Willd.
Artemisia oelandica (Besser) Komaror
* *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.
* *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC
* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
* *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
* *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler
* *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
* *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez
* *Centaurea borjae* Valdes - Berm. & Rivas Goday
* *Centaurea citricolor* Font Quer
Centaurea corymbosa Pourret
Centaurea gadorensis G. Blanca
* *Centaurea horrida* Badaro
* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
* *Centaurea lactiflora* Halacsy
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
* *Centaurea niederi* Heldr.
* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
* *Centaurea pinnata* Pau
Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca
Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál
Centaurea vicentina Mariz
* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
* *Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
* *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
* *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
* *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
* *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

CONVOLVULACEAE

- * *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
- * *Gonvolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

- Alyssum pyrenaicum* Lapeyr.
- Arabis sadina* (Samp.) P. Cout.
- * *Biscutella neustriaca* Bonnet
- Biscutella vincentina* (Samp.) Rothm.
- Boleum asperum* (Pers.) Desvaux
- Brassica glabrescens* Poldini
- Brassica insularis* Moris
- * *Brassica macrocarpa* Guss.
- Braya linearis* Rouy
- * *Coincya rupestris* Rouy
- * *Coronopus navasii* Pau
- Diplotaxis ibicensis* (Paul) Gomez - Campo
- * *Diplotaxis siettiana* Maire
- Diplotaxis vicentina* (P. Cout.) Rothm.
- Draba cacuminum* Elis Ekman
- Draba cinerea* Adams
- Erucastrum palustre* (Pirona) Vis.
- * *Iberis arbuscula* Runemark
- Iberis procumbens* Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva
- * *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
- Jonopsidium savianum* (Caruel) Ball ex Arcang.
- Rhynchosinapis erucastrum* (L.) Dandy ex Clapham subsp. *Cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva [*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva]
- Sisymbrium cavanillesianum* Valdes & Castroviejo
- Sisymbrium supinum* L.

CYPERACEAE

- Carex holostoma* Drejer
- * *Carex panormitana* Guss.
- Eleocharis carniolica* Koch

DIOSCOREACEAE

- * *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

- Aldrovanda vesiculosa* L.

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann
- Euphorbia transtagana* Boiss.

GENTIANACEAE

- * *Centaurium rigualii* Esteve
- * *Centaurium somedanum* Lainz
- Gentiana ligustica* R. de Vilm. & Chopinet
- Gentianella anglica* (Pugsley) E. F. Warburg

GERANIACEAE

- * *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter
- Erodium paularense* Fernandez - Gonzalez & Izco
- * *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

- Arctagrostis latifolia* (R. Br.) Griseb.
- Arctophila fulva* (Trin.) N. J. Anderson
- Avenula hackelii* (Henriq.) Holub
- Bromus grossus* Desf. ex DC.
- Calamagrostis chalybaea* (Laest.) Fries
- Cinna latifolia* (Trev.) Griseb.
- Coleanthus subtilis* (Tratt.) Seidl
- Festuca brigantina* (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
- Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso
- Festuca elegans* Boiss.
- Festuca henriquesii* Hack.
- Festuca summilusitanica* Franco & R. Afonso
- Gaudinia hispanica* Stace & Tutin
- Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
- Micropyropsis tuberosa* Romero - Zarco & Cabezudo
- Pseudarrhenatherum pallens* (Link) J. Holub
- Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner + Merr.
- Puccinellia pungens* (Pau) Paunero
- * *Stipa austroitalica* Martinovsky
- * *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
- * *Stipa styriaca* Martinovsky
- * *Stipa veneta* Moraldo
- Trisetum subalpestre* (Hartman) Neuman

GROSSULARIACEAE

- * *Ribes sardoum* Martelli

HIPPURIDACEAE

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link

Luzula arctica Blytt

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.

* *Micromeria taygetea* P. H. Davis

Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy

* *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis

Origanum dictamnus L.

Sideritis incana subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga

Sideritis javalambrensis Pau

Sideritis serrata Cav. ex Lag.

Teucrium lepicephalum Pau

Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday

* *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link

Thymus carnosus Boiss.

* *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra

* *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge

* *Astragalus aquilanus* Anzalone

Astragalus centralpinus Braun - Blanquet

* *Astragalus maritimus* Moris

Astragalus tremolsianus Pau

* *Astragalus verrucosus* Moris

* *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.

Genista dorycnifolia Font Quer

Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci

Melilotus segetalis (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco

* *Ononis hackelii* Lange

Trifolium saxatile All.

* *Vicia bifoliolata* J.D. Rodriguez

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper

LILIACEAE

- Allium grosii Font Quer
- * Androcymbium rechingeri Greuter
- * Asphodelus bento - rainhae P. Silva
- Hyacinthoides vicentina (Hoffmans. & Link) Rothm.
- * Muscari gussonei (Parl.) Tod.

LINACEAE

- * Linum muelleri Moris (Linum maritimum muelleri)

LYTHRACEAE

- * Lythrum flexuosum Lag.

MALVACEAE

- Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

- Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt
- Najas tenuissima (A. Braun) Magnus

ORCHIDACEAE

- Calypso bulbosa L.
- * Cephalanthera cucullata Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus L.
- Gymnigritella runei Teppner & Klein
- Liparis loeselii (L.) Rich.
- * Ophrys lunulata Parl.
- Platanthera obtusata (Pursh) subsp. oligantha (Turez.) Hulten

PAEONIACEAE

- Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
- Paeonia parnassica Tzanoudakis
- Paeonia clusii F.C. Stern subsp. rhodia (Stearn) Tzanoudakis

PALMAE

- Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE

- Corydalis gotlandica Lidén
- Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.
- Papaver radicum Rottb. subsp. hyperboreum Nordh.

PLANTAGINACEAE

Plantago algarbiensis Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)
Plantago almogravensis Franco

PLUMBAGINACEAE

Armeria berlengensis Daveau
* *Armeria helodes* Martini & Pold
Armeria neglecta Girard
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
* *Armeria rouyana* Daveau
Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
* *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco
Limonium multiflorum Erben
* *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
* *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rumex rupestris Le Gall

PRIMULACEAE

Androsace mathildae Levier
Androsace pyrenaica Lam.
* *Primula apennina* Widmer
Primula nutans Georgi
Primula palinuri Petagna
Primula scandinavica Bruun
Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gayer (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
* *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano
* *Consolida samia* P.H. Davis
Pulsatilla patens (L.) Miller
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle
Ranunculus lapponicus L.
* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

- * *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

- Agrimonia pilosa* Ledebour
- Potentilla delphinensis* Gren. & Godron
- Sorbus teodori* Liljefors

RUBIACEAE

- * *Galium litorale* Guss.
- * *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

- Salix salvifolia* Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

- Thesium ebracteatum* Hayne

SAXIFRAGACEAE

- Saxifraga berica* (Beguinot) D.A. Webb
- Saxifraga florulenta* Moretti
- Saxifraga hirculus* L.
- Saxifraga osloënsis* Knaben
- Saxifraga tombeanensis* Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

- Antirrhinum charidemi* Lange
- Chaenorrhinum serpyllifolium* (Lange) Lange
  - subsp. *lusitanicum* R. Fernandes
- * *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana
- Euphrasia marchesettii* Wettst. ex Marches.
- Linaria algarviana* Chav.
- Linaria coutinhoi* Valdés
- * *Linaria ficalhoana* Rouy
- Linaria flava* (Poiret) Desf.
- * *Linaria hellenica* Turrill
- * *Linaria ricardoi* Cout.
- * *Linaria tursica* B. Valdes & Cabezudo
- Linaria tonzigii* Lona
- Odontites granatensis* Boiss.
- Verbascum litigiosum* Samp.
- Veronica micrantha* Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

Daphne petraea Leybold

* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd

Angelica palustris (Besser) Hoffm.

* *Apium bermejoi* Llorens

Apium repens (Jacq.) Lag.

Athamanta cortiana Ferrarini

* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.

* *Bupleurum kakiskalae* Greuter

Eryngium alpinum L.

* *Eryngium viviparum* Gay

* *Laserpitium longiradium* Boiss.

* *Naufraga balearica* Constans & Cannon

* *Oenanthe conioides* Lange

Petagnia saniculifolia Guss.

Rouya polygama (Desf.) Coincy

* *Seseli intricatum* Boiss.

Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

* *Viola hispida* Lam.

Viola jaubertiana Mares & Vigineix

Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas

Rośliny niższe

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)

Bryhnia novae - angliae (Sull & Lesq.) Grout (o)

* *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o)
Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o)
Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o)
Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)
Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o)
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Encalypta mutica (I. Hagen) (o)
Hamatocaulis lapponicus (Norrl.) Hedenäs (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
 * *Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o)
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)
Riccia breidlerii Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
Tortella rigens (N. Alberts) (o)

GATUNKI REGIONU MAKARONEZYJSKIEGO

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde

MARSILEACEAE

* *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N. E. Brown
* Ceropegia chrysantha Svent.

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.
* Echium gentianoides Webb & Coincy
Myosotis azorica H. C. Watson
Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

* Azorina vidalii (H. C. Watson) Feer
Musschia aurea (L. f.) DC.
* Musschia wollastonii Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* Sambucus palmensis Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero
* Helianthemum bystropophyllum Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.
* Argyranthemum lidii Humphries
Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.
Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries
* Atractylis arbuscula Svent. & Michaelis
Atractylis preauxiana Schultz.
Calendula maderensis DC.
Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus gomerytus (Svent.) Holub
Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub
Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.
Cirsium latifolium Lowe
Helichrysum gossypinum Webb
Helichrysum monogynum Burt & Sund.
Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack
* Lactuca watsoniana Trel.
* Onopordum nogalesii Svent.
* Onopordum carduelinum Bolle
* Pericallis hadrosoma (Svent.) B. Nord
Phagnalon benettii Lowe
Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt
Sventenia bupleuroides Font Quer
* Tanacetum ptarmiciflorum Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

* Convolvulus caput - medusae Lowe
* Convolvulus lopez - socasii Svent.
* Convolvulus massonii A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger
Aeonium saundersii Bolle
Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.
Monanthes wildpretii Banares & Scholz
Sedum brissemoretii Raymond - Hamet

CRUCIFERAE

* Crambe arborea Webb ex Christ
Crambe laevigata DC. ex Christ
* Crambe sventenii R. Petters ex Bramwell & Sund.
* Parolinia schizogynoides Svent.
Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato - belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L. subsp. azorica (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia handiensis* Burchard
- Euphorbia lambii* Svent.
- Euphorbia stygiana* H. C. Watson

GERANIACEAE

- * *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

- Deschampsia maderensis* (Haeck. & Born.) Buschm.
- Phalaris maderensis* (Menezes) Menezes

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
- Anthyllis lemmaniana* Lowe
- * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
- * *Lotus azoricus* P. W. Ball
- Lotus callis - viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
- * *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H. C. Watson

LILIACEAE

- * *Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes
- Semele maderensis* Costa

LORANTHACEAE

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

* *Myrica rivas - martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.
Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato - belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze
Limonium dendroides Svent.
* *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding
* *Limonium sventenii* Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

* *Bencomia brachystachya* Svent.
Bencomia sphaerocarpa Svent.
* *Chamaemeles coriacea* Lindl.
Dendriopoterium pulidoi Svent.
Marcetella maderensis (Born.) Svent.
Prunus lusitanica L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco
Sorbus maderensis (Lowe) Dode

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

- * *Euphrasia azorica* H. C. Watson
- Euphrasia grandiflora* Hochst. in Seub.
- * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan
- Isoplexis isabelliana* (Webb & Berthel.) Masferrer
- Odontites holliana* (Lowe) Benth.
- Sibthorpia peregrina* L.

SOLANACEAE

- * *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

- Ammi trifoliatum* (H. C. Watson) Trelease
- Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel
- Chaerophyllum azoricum* Trelease
- Ferula latipinna* Santos
- Melanoselinum decipiens* (Schrader & Wendl.) Hoffm.
- Monizia edulis* Lowe
- Oenanthe divaricata* (R. Br.) Mabb.
- Sanicula azorica* Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

- Viola paradoxa* Lowe

Rośliny niższe

BRYOPHYTA

- * *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)
- * *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)"